

ju koolikäija laps, aga Kristohw Pühler oli juba täiealine inimene. Mu wanemate maja oli westi, mis mu kadund isa oli ise ehitanud, ja kui muidu kül sagedaste westite kohta wanarahwa sõna töeks läheb, et westi kohal on kõige parem asi, et koti suu ei mõista kõneleda, siis se sõna ei naljaltki puutund mu isasse. Wa' kallis ütles ika: „Üks petmise wiisil saadud kopikas paneb kümme teist nahka!“ andis igapähele, mis kohus, ja oli igapäidi üks truut ja auu- wäärt inimene. Ajad olid raske, raha- teenistus kasin, 600 rubla oli mu isa Kristohwi Pühleri käest laenand westi ehitamise tarwis, ja suured intressid, mis iga aasta pidid maksetud saama ei annud palju tagawaraks korjata, aga aega mööda asjad käiwad. Kui mina esimest korda lauale käisin kandis mu isja 600 rubla Kristohwi käte ja maksis wiimse kopikani wõla puhas ära. Kristohw Pühler tunnistas kirjaga, et raha oli käte saand, ja andis seda kirja ijale, aga wõlafirja ei annud mite, seda ütles tema kogemata käest kadunud olema.

1621 aastal tuli meile püsti häda ja ahastuse aeg käte. Wöörad sõamehed kü- ksid sel korral meie külasse, tegiwad seal nü- sugust koerust ja ülekohut, et kõik ei wõi äraõelda, sest sõaajal, ütlewad wanarahwas teeb furad pörgu laiemaks. Meie olime wast koolis, kui waenlased teist poolt küla hakkasiwad tulema; kui meie nende mõlla- mist ja püssipautumist kuulsime, jooksimis- kõit uksest wälja õue. Sa kallikene, mis hirmus lugu oli seal! Waesed külainimesed jooksiwad kispendades ja nuttes mööda uulitsot nagu kanapojad kulli eest, furjategi- jad waenlased ajasiwad neid taga, tapsiwad ja rööwisiid, mis aga ete juhtus. Mõned ajosiwad weiksed lautadest wälja, teised löid kiriku ukseid katti ja wiisiid kõik hõbe ja kuld riistad ära, mis aga sees leidsid olemast, ja kui mina meie maja ligidale jõudsin, pani just üks neist mõrtsukatest meie aita põlema. Pea oli tuluke wäljas, ei aitand sinna enam kustutamise midagi, õhtu olid maja ja kõik mis maja sees oli, ja ait kõi- ge wiljaga paljaks tuha huumiüks saand,